

Jedna vlaštovička jaro nedělá

...ale ten den, kdy přijdou první rozpisy termínů prověrek BOZP, je jasné, že jaro je, když ne za dveřmi, tak alespoň na posledním schůdku před nimi, a my, svazoví inspektoři, ožíváme, balíme termosky, sušenky a reflexní vesty a chystáme se rozletět do krajů. Není to tak, že bychom byli jinak zalezlí ve svých kancelářích a nikam nejezdili, ale začíná sezóna námi oblíbených kontrolních akcí, na kterých konečně potkáme ve zvýšené míře jak zástupce drážních i nedrážních zaměstnavatelů, tak i zástupce vás, tedy základních organizací OSŽ. Na rozdíl od běžné činnosti ZO OSŽ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou každoroční prověrky BOZP akcí, na kterých by měla být účast zástupců ZO OSŽ a jejich inspektorů BOZP prakticky povinná – jako **deklarace zájmu odborové organizace o bezpečnost a ochrany zdraví při práci svých členů a zviditelnění práce základní organizace OSŽ na pracovištích**.

Co vlastně víme o prověrkách BOZP? Zákoník práce, tedy zákon č. 262/2006 Sb., je ve svém § 108 odst. 5 popisuje takto: **Zaměstnavatel je povinen organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s odborovou organizací a zjištěné nedostatky odstraňovat**. Tedy se jedná o jakousi legislativní pojistku kontrolní činnosti zaměstnavatele, která musí nejen minimálně jedenkrát ročně proběhnout, ale na jejíž organizaci se by měla ZO OSŽ v místě aktivně podílet. Samotný obsah této kontrolní činnosti stanovuje zaměstnavatel, předpokládá se však, že by se mělo jednat **o celkové prověření stavu pracoviště**, a to nejen **podmínek jeho bezpečnosti** (např. rizika práce, celkový stav pracoviště, technologické postupy, bezpečnostní listy, požární ochrana, bezpečnost strojů a technických zařízení), **ale i ochrany zdraví**, což jsou např. systémy vyhledávání zdravotních rizik a jejich prevence (kategorizace práce, pracovnělékařské prohlídky, OOPP, vydávání ochranných nápojů, mycích a čistících prostředků, mikroklimatické podmínky pracoviště apod.) a **ergonomie pracoviště a pracovních činností**. Toto lze usuzovat např. s přihlédnutím k § 107 zákoníku práce, který se v konkrétních otázkách BOZP odkazuje na zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP, a lze se tedy důvodně domnívat, že k obsahu prověrky patří i zhodnocení *pohybu a způsobu práce zaměstnanců*, a dále ve smyslu tohoto zákona, jsou zde uvedené obecné požadavky doplněny konkrétními odkazy na požadavky právních předpisů (nařízení vlády). Donedávna zákon neřešil ani to, kdo představuje osobu s pravomocí kontroly oblasti BOZP na prověrkách a neúčast odborně způsobilých osob v oblasti BOZP (OZO BOZP) nebyla zákonem ošetřena. Dnes však platí, že členem prověřkové komise, popř. jediným pověřeným pracovníkem zaměstnavatele, je především OZO BOZP, a to podle § 9 odst. 4 písm. d) zákona č. 309/2006 Sb., kdy **zaměstnavatel je povinen zajistit v případech uvedených v odstavci 3 písm. b) a c) účast odborně způsobilé fyzické osoby při pravidelném hodnocení stavu a úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (prověrkách BOZP)** - pokud zaměstnává více než 25 zaměstnanců (do 25 zaměstnanců vč. může zajišťovat prevenci rizik zaměstnavatel sám).

Připomínám, že práce ZO OSŽ by měla spočívat nejen v účasti na této důležité akci, ale i v odborné přípravě na ni – **je nezbytné mít přehled o odstraňování závad nebo závadách přetrvávajících z minulých let, soupis závad nových (předem připravený na základě předchozího průzkumu mezi zaměstnanci) a zástupce na kontrolovaném pracovišti schopného zdůvodnit a doložit oprávněnost požadavků odborů**. Dobrým návodem k přípravě a pro vlastní práci ZO OSŽ v rámci prověrek BOZP může být leták **Desatero k prověrkám BOZP a brožura BOZP**, které najdete na stránkách OSŽ, a které pro OSŽ připravuje oddělení BOZP OSŽ Ú a jeho svazoví inspektoři bezpečnosti práce. Připomínám také to, abyste vždy trvali na zápisu vašich poznatků a vyhotovovali si vlastní poznámky a fotodokumentaci závad v místě pro případná budoucích jednání se zaměstnavatelem.

Jedna vlaštovička sice jaro nedělá, ale je symbolem domova, do něhož se rádi vracíme a v němž se cítíme spokojení a v bezpečí. Doufáme, že letos přilétnou i k nám a zůstanou...

Dana Žáková, oddělení BOZP OSŽ Ú